

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Til Dannerkongen Frederik hin Sjette paa Hans Fødselsdag den 28de Januarii 1812

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1812_182-intro-shoot-idm198.pdf (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Fejdens anden fase var langt hårdere og koncentreret om Grundtvig. Den et år lange norske fejde brød ud i april 1816. I oktober tog Wergeland til orde med den berygtede anonyme *Beretning om Danmarks politiske Forbrydelser imod Kongeriget Norge fra Aar 955 indtil 1814*. Wergeland afregnede især med A.S. Ørsted, men genoptrykte på side 116 til 121 også Grundtvigs formaning til Norge, og affærdigede derpå Grundtvigs lignelse om ammen: det var Danmark, der havde udsuget ammen Norge og udbyttet hende. Wergelands historiske argumentation kan læses som et modtræk til Grundtvigs reprimande: "Du lære skal af Sagas Mindebog/ At Danmarks Spir var intet Trældomsaa" ("Til Dannerkongen", s. 9). Grundtvig skrev replikken "Om mine politiske Forbrydelser imod Norge", men den blev, ligesom opråbet fra 1812, først udgivet langt senere (Grundtvig 2012). Wergeland stødte med sin grove stil de fleste politiske meningsfæller fra sig (Nygaard 1960, s. 138-167), men hans mest kompetente modstander Christian Magnus Falsen, der ellers holdt af Grundtvigs digte, skosede dette "Geburtsdags-Vers til Dannerkongen", som "man i Danmark har anseet [...] med samme Foragt, som jeg haaber man i Norge vil ansee" Wergelands beretning om de danske politiske forbrydelser (Falsen 1817, s. 108). På ny protesterede mange over Wergelands og Grundtvigs kritik af en personlig modstander på hele nationens vegne. I løbet af debatten svandt Grundtvigs offentlige norske støtte næsten ind til åndsfællerne i de kirkelige vækkelsesbevægelser. I 1812 havde de i breve protesteret over Grundtvigs angreb på pietismen, men i 1816 og 1817 bakkede de op om ham (Skrondal 1929, s. 37-56). Modstanderne erklærede sådanne 'haugianere' og 'grundtvigianere' for uægte nordmænd og søgte at bevise påstanden med Grundtvigs anti-norske rimbrev "Til Dannerkongen". Fejdens anden fase demonstrerede dermed, hvor mange norske læsere blev stødt over Grundtvigs formaninger fra 1812.